

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2015/1848

ze dne 5. října 2015

o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států pro rok 2015

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 148 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽³⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Členské státy a Unie mají pracovat na rozvoji koordinované strategie zaměstnanosti a zejména na podpoře kvalifikace, vzdělání a přizpůsobivosti pracovníků a schopnosti trhů práce reagovat na hospodářské změny, aby dosáhly cílů plné zaměstnanosti a společenského pokroku stanovených v článku 3 Smlouvy o Evropské unii. Členské státy mají považovat podporu zaměstnanosti za věc společného zájmu a koordinovat své odpovídající činnosti v rámci Rady s přihlédnutím k vnitrostátním zvyklostem, které se týkají odpovědnosti sociálních partnerů.
- (2) Unie má bojovat proti sociálnímu vyloučení a diskriminaci a podporovat sociální spravedlnost a ochranu, jakož i rovnost žen a mužů. Při vymezování a provádění svých politik a činností má Unie přihlížet k požadavkům spojeným s podporou vysoké úrovně zaměstnanosti, zárukou přiměřené sociální ochrany, bojem proti sociálnímu vyloučení a vysokou úrovní všeobecného a odborného vzdělávání.
- (3) Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států jsou slučitelné s hlavními směry hospodářských politik členských států a Unie stanovenými v doporučení Rady (EU) 2015/1184 ⁽⁴⁾. Společně tvoří integrované hlavní směry strategie Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (dále jen „strategie Evropa 2020“) a mají být přijaty Radou ke směřování politik členských států a Unie.
- (4) Unie v souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) vytvořila a provádí nástroje pro koordinaci politik zaměřené na fiskální, makroekonomické a strukturální politiky. Evropský semestr kombinuje jednotlivé nástroje v souhrnném rámci pro integrovaný mnohostranný dohled nad hospodářskými politikami, rozpočtovými politikami, politikami zaměstnanosti a sociálními politikami a jeho účelem je dosáhnout cílů strategie Evropa 2020, zejména cílů v oblasti zaměstnanosti, vzdělávání a snižování chudoby, jak jsou stanoveny v rozhodnutí Rady 2010/707/EU ⁽⁵⁾. Očekává se, že fungování evropského semestru se dálelepší jeho zjednodušením a posílením, jak je uvedeno v roční analýze růstu pro rok 2015 vypracované Komisí.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 8. července 2015 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Stanovisko ze dne 27. května 2015 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽³⁾ Stanovisko ze dne 4. června 2015 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽⁴⁾ Doporučení Rady (EU) 2015/1184 ze dne 14. července 2015 o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Evropské unie (Úř. věst. L 192, 18.7.2015, s. 27).

⁽⁵⁾ Rozhodnutí Rady 2010/707/EU ze dne 21. října 2010 o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států (Úř. věst. L 308, 24.11.2010, s. 46).

- (5) Finanční a hospodářská krize odhalila a zdůraznila významné nedostatky v hospodářství Unie a hospodářstvích jejích členských států. Kromě toho zdůraznila vzájemnou provázanost ekonomik a trhů práce členských států. V dnešní době je zásadním úkolem zajistit, aby Unii postupovala do stavu inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění a vytváření pracovních příležitostí. To vyžaduje koordinovaná, ambiciózní a účinná politická opatření jak na úrovni Unie, tak na vnitrostátní úrovni, jež budou v souladu se Smlouvou o fungování EU a se správou hospodářských záležitostí Unie. Tato politická opatření by měla být kombinací opatření na straně nabídky a poptávky a měla by zahrnovat podporu investic, obnovený závazek provádět strukturální reformy a naplňování fiskální odpovědnosti, s přihlédnutím k jejich dopadu na zaměstnanost a sociální situaci. V tomto ohledu je srovnávací přehled klíčových ukazatelů zaměstnanosti a sociálních ukazatelů v rámci společné zprávy Rady a Komise z roku 2015 o zaměstnanosti obzvláště užitečným nástrojem, který přispívá k včasnému odhalení hlavních problémů a rozdílů v zaměstnanosti a v sociální oblasti a určuje oblasti, kde je politická reakce nejvíce zapotřebí.
- (6) Reformy trhu práce, včetně vnitrostátních mechanismů stanovování mezd, by se měly řídit vnitrostátní praxí v oblasti sociálního dialogu a poskytnout potřebný politický prostor pro široké posouzení socioekonomických otázek.
- (7) Členské státy a Unie by měly také řešit sociální dopady krize a usilovat o vytvoření soudržné společnosti, jejíž členové jsou schopni předjímat a zvládat změny a mohou se aktivně podílet na životě společnosti a na fungování ekonomiky. Měl by být zajištěn přístup a příležitosti pro všechny a snížena chudoba a sociální vyloučení, a to zejména zajištěním účinného fungování trhů práce a systémů sociální ochrany a odstraněním překážek omezujících účast na trhu práce. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby z hospodářského růstu měli prospěch všichni občané a všechny regiony.
- (8) Opatření, jež jsou v souladu s integrovanými hlavními směry strategie Evropa 2020, významně přispívají k dosažení cílů uvedené strategie. Strategie Evropa 2020 by se měla opírat o integrovaný soubor evropských a vnitrostátních politik, jež by členské státy a Unie měly provádět, aby bylo dosaženo příznivých vedlejších účinků koordinovaných strukturálních reforem a vhodné celkové kombinace hospodářských politik a zajistil se soustavnější přínos evropských politik pro dosahování cílů strategie Evropa 2020.
- (9) I když jsou integrované hlavní směry strategie Evropa 2020 určeny členskými státy a Unii, měly by se provádět ve spolupráci se všemi státními, regionálními a místními orgány, do níž by se měly intenzivně zapojovat parlamenty, jakož i sociální partneři a zástupci občanské společnosti.
- (10) Integrované hlavní směry strategie Evropa 2020 poskytují členským státům vodítka, pokud jde o provádění reforem, s ohledem na vzájemnou provázanost mezi členskými státy. Tyto integrované hlavní směry jsou v souladu s Paktem o stabilitě a růstu a se stávajícími evropskými právními předpisy. Měly by být základem pro doporučení, která může Rada podat členským státům.
- (11) Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu by měly v souladu se svými příslušnými mandáty vyplývajícími ze Smlouvy o fungování EU sledovat provádění příslušných politik s ohledem na hlavní směry politik zaměstnanosti. Uvedené výbory a další přípravné orgány Rady zapojené do koordinace hospodářských a sociálních politik by měly úzce spolupracovat,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Hlavní směry politik zaměstnanosti členských států se přijímají ve znění uvedeném v příloze. Tyto hlavní směry jsou součástí integrovaných hlavních směrů strategie Evropa 2020.

Článek 2

Členské státy zohlední hlavní směry stanovené v příloze ve svých politikách zaměstnanosti a v programech reforem, které jsou předmětem zpráv v souladu s čl. 148 odst. 3 Smlouvy o fungování EU.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy.

V Lucemburku dne 5. října 2015.

Za Radu
předseda
N. SCHMIT

PŘÍLOHA

**HLAVNÍ SMĚRY POLITIK ZAMĚSTNANOSTI ČLENSKÝCH STÁTŮ
ČÁST II INTEGROVANÝCH HLAVNÍCH SMĚRŮ STRATEGIE EVROPA 2020**

Hlavní směr 5: Podpora poptávky po pracovní síle

Členské státy by měly usnadňovat vytváření kvalitních pracovních míst, omezit překážky, s nimiž se setkávají podniky při najímání pracovníků, podporovat podnikání, a zejména povzbuzovat vytváření a růst malých podniků. Členské státy by měly aktivně podporovat sociální ekonomiku a sociální inovace.

Mělo by dojít k přesunu daňové zátěže směrem od zdanění práce na jiné daňové zdroje s menším negativním dopadem na růst a zaměstnanost, přičemž by se měly chránit příjmy pro přiměřenou sociální ochranu a prorůstové výdaje. Daňové úlevy pro pracující by měly být zaměřeny na odstranění překážek a demotivujících prvků ve vztahu k účasti na trhu práce, zejména pro osoby nejbližšímu trhu práce.

Členské státy by spolu se sociálními partnery a v souladu s vnitrostátní praxí měly podporovat mechanismy stanovování mezd umožňující, aby mzdy reagovaly na vývoj produktivity. Měly by být zohledněny rozdíly v dovednostech a odlišnosti hospodářského výkonu jednotlivých regionů, odvětví a podniků. Při stanovování minimální mzdy by členské státy a sociální partneři měli zvážit její dopad na chudobu pracujících, vytváření pracovních míst a konkurenceschopnost.

Hlavní směr 6: Zlepšení nabídky práce, dovedností a kompetencí

Členské státy by měly ve spolupráci se sociálními partnery podporovat produktivitu a zaměstnatelnost prostřednictvím vhodné nabídky příslušných znalostí, dovedností a kompetencí. Členské státy by měly provést nezbytné investice do všech systémů vzdělávání a odborné přípravy a cílem zlepšit jejich účinnost a efektivitu při zvyšování dovedností a kompetencí pracovní síly, a umožnit jim tak lépe předvídat a reagovat na rychle se měnící potřeby dynamických trhů práce v kontextu zvyšující se digitalizace ekonomiky a změn v oblasti technologií, životního prostředí a demografie. Členské státy by měly zintenzivnit úsilí o zlepšení přístupu všech osob ke kvalitnímu celoživotnímu učení a provést strategii aktivního stárnutí umožňující prodloužení produktivního věku.

Měly by být řešeny strukturální nedostatky v systémech vzdělávání a odborné přípravy v zájmu zajištění kvalitních výsledků učení a omezení počtu mladých lidí, kteří předčasně ukončují školní docházku. Členské státy by měly zvýšit úroveň dosaženého vzdělání, podporovat učební systémy zaměřené na praxi, jako je duální vzdělávání, zdokonalit odborné vzdělávání a rozšířit příležitosti pro uznávání a ověřování dovedností a kompetencí získaných mimo rámec formálního vzdělávání.

Je třeba řešit vysokou nezaměstnanost a neaktivitu. Je třeba podstatně omezit dlouhodobou a strukturální nezaměstnanost a předcházet jí, a to prostřednictvím komplexních a vzájemně se umocňujících strategií, které zahrnují individualizovanou aktivní podporu umožňující návrat na trh práce. Měla by být komplexně řešena nezaměstnanost mladých lidí a vysoký počet mladých lidí, kteří nemají zaměstnání ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, a to strukturálním zlepšením přechodu ze vzdělávání do zaměstnání, mimo jiné prostřednictvím plného provedení záruk pro mladé lidi.

Měly by být omezeny překážky pro zaměstnávání, zejména u znevýhodněných skupin.

Je třeba zvýšit účast žen na trhu práce a musí být zajištěna rovnost žen a mužů, mimo jiné i rovným odměňováním žen a mužů. Je třeba prosazovat sladování pracovního a rodinného života, zejména přístup k finančně dostupnému kvalitnímu předškolnímu vzdělávání, pečovatelským službám a dlouhodobé péči.

Členské státy by měly plně využívat Evropského sociálního fondu a dalších fondů Unie v zájmu posílení zaměstnanosti, sociálního začlenění, celoživotního učení a vzdělávání a zlepšení veřejné správy.

Hlavní směr 7: Zlepšení fungování trhů práce

Členské státy by měly zohledňovat zásady flexibility a jistoty („flexicurita“). Měly by omezit segmentaci v rámci trhů práce a předcházet jí, jakož i bojovat proti nehlášené práci. Pravidla pracovního práva a instituty by měly vytvořit vhodné prostředí pro nábor pracovníků a zároveň poskytovat vhodnou úroveň ochrany všem

zaměstnaným osobám i osobám hledajícím zaměstnání. Mělo by být zajištěno vytváření kvalitních pracovních míst z hlediska socioekonomického zabezpečení, organizace práce, příležitostí v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, pracovních podmínek (včetně zdraví a bezpečnosti) a rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem.

Členské státy by měly v souladu s vnitrostátní praxí úzce zapojit vnitrostátní parlamenty a sociální partnery do přípravy a provádění příslušných reforem a politik, aby se zlepšily fungování a účinnost sociálního dialogu na vnitrostátní úrovni.

Členské státy by měly posílit aktivní politiky na trhu práce zvýšením jejich účinnosti, zaměřením, pokrytím a vzájemného působení s pasivními opatřeními, a to spolu s právy a povinnostmi nezaměstnaných osob týkajícími se aktivního hledání práce. Tyto politiky by se měly zaměřit na zlepšení souladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce a měly by podporovat udržitelný přechod.

Členské státy by měly usilovat o lepší a účinnější veřejné služby zaměstnanosti za účelem snížení nezaměstnanosti a zkrácení doby jejího trvání, a to poskytováním uzpůsobených služeb na podporu uchazečů o zaměstnání, podporou poptávky na trhu práce a využíváním systémů měření výkonnosti. Členské státy by měly účinně aktivovat osoby, které se mohou účastnit trhu práce, a tuto účast jim umožnit a zároveň chránit osoby, jež se ho účastnit nemohou. Měly by podporovat inkluzivní trhy práce přístupné všem ženám a mužům, a to tím, že zavedou účinná opatření proti diskriminaci, a pomocí investic do lidského kapitálu podporovat růst zaměstnatelnosti.

Je třeba prosazovat mobilitu pracovníků s cílem využít plného potenciálu evropského trhu práce. Je třeba odstranit překážky mobility v souvislosti se zaměstnaneckými penzijními pojištěními a uznáváním kvalifikací. Členské státy by zároveň měly bránit zneužívání stávajících pravidel a uznat potenciální „odliv mozků“ z určitých regionů.

Hlavní směr 8: Podpora sociálního začlenění, boj s chudobou a prosazování rovných příležitostí

Členské státy by měly modernizovat systémy sociální ochrany, aby poskytovaly efektivní, účinnou a přiměřenou ochranu ve všech fázích života jednotlivce a přitom podporovaly sociální začlenění, prosazovaly rovné příležitosti, včetně pro ženy a muže, a řešily nerovnosti. Doplněním univerzálního přístupu o přístupy selektivní selepší účinnost těchto systémů, přičemž zjednodušení by mělo vést k lepšímu přístupu k těmto systémům a jejich lepší kvalitě. Měla by se věnovat větší pozornost preventivním a integrovaným strategiím. Systémy sociální ochrany by měly podporovat sociální začlenění tím, že budou podněcovat osoby k aktivní účasti na trhu práce a ve společnosti. Zásadní význam mají cenově dostupné, přístupné a kvalitní služby, jako je péče o děti, mimoškolní péče, vzdělávání, odborná příprava, bydlení, zdravotní služby a dlouhodobá péče. Zvláštní pozornost je třeba věnovat i základním službám a opatřením s cílem předcházet předčasnému ukončování školní docházky, snížit chudobu pracujících a bojovat proti chudobě a sociálnímu vyloučení.

Za tímto účelem by se měly používat různé nástroje, které se budou navzájem doplňovat a budou uplatňovány v souladu se zásadami aktivního začleňování, včetně služeb podporujících aktivaci pracovní síly, přístupných kvalitních služeb a odpovídající podpory příjmů, zaměřených na individuální potřeby. Systémy sociální ochrany by měly být koncipovány tak, aby usnadňovaly zahrnutí všech oprávněných osob, podporovaly ochranu a investice do lidského kapitálu a pomáhaly předcházet chudobě a sociálnímu vyloučení, snižovat je a chránit před nimi během celého životního cyklu.

V kontextu prodlužující se délky života a demografických změn by měly členské státy zajistit udržitelnost a přiměřenost důchodových systémů pro ženy i muže. Členské státy by měly zlepšit kvalitu, přístupnost, efektivnost a účinnost systémů zdravotní a dlouhodobé péče při současném zachování udržitelnosti.